

ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΒΑΒΓΧΟΥ

I. ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΒΑΒΓΧΟΥ

1. Η Έπιτροπή Λογιστικού Έλέγχου άπετελέσθη τελικώς έκ τού έκ τών άρχικών μελών τής Έπιτροπής Σωκρ. Κογγυλάκη συμπληρωθεΐσα δυνάμει τής ύπ' άριθ. Β.655/Β/4.4.64 διαταγής τού Ύπουργέου Βιομηχανίας διά τού Πηχανολόγου Ήλεκτρολόγου κ. Λαζαρίδη Λαζ. Προσελήθη ύπό τής Έπιτροπής, ως είδικός έμπειρογνάμων, ό κ. Γεώργιος Παλίτης, πτυχιούχος τής Άνωτάτης Σχολής Οίκονομικών καί Έμπορικών Έκειστημών καί έν ένεργεία Δ/ντής Α΄ τού Ι.Κ.Α.
2. Η Έπιτροπή Έλέγχου ύπό τήν άνωτέρω σύνθεσιν διεξήλαε σποραδικώς τά βιβλία, τούς λογαριασμούς καί τά συναφή στοιχεία τής Έταιρίας διά τό άπό Ίανουαρίου 1960 έως 31 Δεκεμβρίου 1963 χρονικόν διάστημα διά νά μορφώση γνώμην επί τών δεδομένων τής διαχειρίσεως τής Έταιρίας καί συντάξη τήν παρούσαν έκθεση.
3. Κατά τήν έκτέλεσιν τής άνωτέρω άποστολής, ή Έπιτροπή έλαβεν ύπ' όφει τās κάτωθι βασικάς προϋποθέσεις αί όπολαι συνθέτουν τās σχετικās διαχειριστικάς κυρίως πράξεις. Ούτω αί δαπάναι (εις ός κυρίως αναφέρεται ή έκθεση) τής έν όφει περιόδου δύνανται ν' αναλυθούν καί κριθούν κατά τά κατωτέρω στοιχεία :
 - α) Κατά τήν σκοπιμότητα τής ένεργείας των,
 - β) Κατά τήν κανονικότητα τής διαδικασίας πραγματοποιήσεως των καί
 - γ) Κατά τήν λογιστικήν τάξιν εις τά τηρούμενα βιβλία.

Έκδοτη τών άνωτέρω φάσεων θα έξετασθή κεχωρισμένως κατωτέρω.

II. ΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

4. Η διαχείρισις τής ΔΙΠΤΟΛ, ύπό τό σημερινόν σχήμα, είναι μία διάδοχος κατάστασις τών άρχικών άναδόχων. Κατά τήν

μεταβίβασιν ταύτης ἐγένοντο ἐπίσημοι πράξεις καὶ μετεβί-
βάσθη τὸ τε ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν τῆς Ἑταιρείας τὸ ὑφι-
στάμενον κατὰ τὸν χρόνον παραδόσεως.

5. Ἡ ἐκτίμησις τῶν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ ἐγένετο ὑπὸ εἰδικῶς συσταθείσης Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὸν Καθηγη-
τὴν κ. Ἀλεξ. Παπᾶν. Τὸ συμπέρασμα τῶν τοιούτων ἐκτιμή-
σεων ἀπετέλεσεν ἀφητηρίαν τῆς λογιστικῆς καὶ οἰκονομικῆς
θέσεως τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῶν λο-
γαριασμῶν. Κατὰ τὴν μετέπειτα χρονικὴν περίοδον αἱ ἐπακό-
λουθοι οἰκονομικαὶ πράξεις τοποθετοῦνται λογιστικῶς, κατὰ
τὰς τεθείσας διακρίσεις, καὶ ἐμφανίζουν τὴν σημερινὴν θέσιν,
ἣτις ἀναλύεται εἰς τὰς κατωτέρω ἀναφερομένους παρατηρήσεις.

III. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΣ

6. Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐπὶ μέρους οἰκονομικῶν πράξεων
ὕπαιθρечται ὡς πρῶτον ὑπὸ κρίσιν στοιχεῖον ἂν μίᾳ δαπάνῃ
εἰδικῶς, ἢ μίᾳ οἰκονομικῇ ἐνέργειᾳ γενικώτερον, ἐνέχει τὸν
χαρακτῆρα τῆς σκοπιμότητος. Τοῦτέστιν ἂν αὕτη ἀναλυομένη
κατὰ τὰς προϋποθέσεις αἱ ὁποῖαι ὠδήγησαν τοὺς ἀρμοδίους
εἰς τὴν πραγματοποιήσασιν τῆς, ἔχῃ πρόθεσιν ἀλλὰ καὶ ἀποτέ-
λεσμα τὴν ἐξυπηρέτησιν ἀναλόγου συμφέροντος τῆς ἐπιχειρή-
σεως.
7. Ἡ σκοπιμότης εἰς τὴν διενέργειαν οἰκονομικῶν πράξεων
δύναται νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα οἰκονομικῆς πολιτικῆς, τεχνικῆς
διαμορφώσεως καὶ κρίσεως καθόλου ἐπὶ τὸ συμφέρον τῆς ἐπι-
χειρήσεως.
Κρινομένη συνεπῶς ὑπὸ τῆς σκοπιᾶς σκοπιμότητος ἐκάστη
ἐνέργεια πρέπει νὰ διερευνηθῇ κατὰ τὰ συνιστῶντα αὐτὴν
στοιχεῖα διὰ νὰ ἐξαχθῇ σαφές συμπέρασμα ὅτι ὄντως ὀρθῶς
καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπεφασίσθη μίᾳ λύσει.
8. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι λίαν εὐαίσθητον καὶ ἀπαιτεῖ ἀναλό-
γους σκέψεις ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἐκάστης δεδομένης περιπτώσεως.
Ἄν τοῦτέστιν ἀπεφασίσθη μίᾳ δανειοδότησιν ὑπὸ δεδομένην μορ-
φὴν πρέπει νὰ κριθῇ ἂν ἦσαν ἀδύνατοι ἢ ἀσύμφοροι ἕτεροι λύ-
σεις ἢ ἂν ἠγοράσθη ἓν μηχανήμα πρέπει ὑπὸ εἰδικῶν νὰ κριθῇ
ἂν τοῦτο καὶ ὄχι ἐν ἄλλο ἦτο πλέον ἐξυπηρετικόν, ἢ ἂν μίᾳ
προμήθειᾳ ἐπεβάλλετο ἢ ὄχι. Σημειοῦται ὅτι ἡ πάροδος τοῦ

χρόνου από της διενεργείας των πράξεων καθιστά έτι πλέον δυσχερή τόν σχηματισμόν κρίσεως επί του παρόντος της σκοπιμότητας.

Η εξέταση τοιούτων δεδομένων και χρόνον πολύν και πρόσωπα αναλόγων είδικοτήτων απαιτεί.

Η ήμετέρα Έπιτροπή μή διαθέτουσα π'άνωτέρω στοιχεία (κυρίως δέ τόν χρόνον) δέν ήτο δυνατόν νά χωρήσῃ εἰς τοιαύτας αναλύσεις. Η τοιαύτη ἐπιφύλαξις δέν προεξοφλεῖ ἕπαρξιν πράξεων ἐξερχομένων τῶν κανόνων. Ἀπλῶς διατυπώνει τήν ἄδυναμίαν ἐξετάσεως.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΟΣ

9. Κάθε ἔνέργεια ἀναφερομένη εἰς τήν ἀναπτυσσομένην δραστηριότητα, πρέπει νά στηρίζεται εἰς ὠρισμένας τυκίνας διαδικασίας.
10. Μετά τήν λήψιν μιᾶς ἀποφάσεως ἡ ἔνέργεια ἐξελίσσεται ἐντός ἑνός δεδομένου πλαισίου ὅπου κινεῖται ὁ μηχανισμός τῆς πραγματοποιήσεώς της. Αἱ τεταγμέναί διαδικασίαι εἶναι διάφοροι κατὰ φορεῖς ἔνεργειας. Εἰς τās Δημοσίας Ὑπηρεσίας ὑφίστανται αἱ διατάξεις τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, αἱ ὅποιαι καθορίζουν τās ἀρμοδιότητας τῶν ἐπί μέρους ὀργάνων κατὰ τὰ διαδικαστικά στάδια.
11. Εἰς τήν ἐπιχειρηματικὴν δραστηριότητα τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ διατυπώσεις χαλαροῦνται ὅταν δέ δέν ὑφίστανται καταστατικά διατάξεις (ὡς οἱ κανονισμοὶ ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας) αἱ ἔνέργειαι εἶναι ἀδόκιμοι διατυπώσεων καὶ ἐξελίσσονται κατὰ τήν κρίσιν ἑνός ὑπηρεσιακοῦ παράγοντος ἢ ἑνός συλλογικοῦ ὀργάνου, κολλᾶντις δέ βάσει ὄχι παγίας γραμμῆς, ἀλλὰ κατὰ περίπτωσιν.
- Καὶ ὁ παράγων οὗτος ἐνταῦθα εἶναι δυσχερὴς νά διερευνηθῇ πλήρως, διότι ἀπαιτεῖται ἀναδίφησης πλεῖστον στοιχείων ὑποστηρίζοντων μίαν ἔνέργειαν ἢ ὅποια πιθανόν νά στηρίζεται εἰς προηγουμένας διοικητικὰς ἀποφάσεις μετὰ τās ὅποιας δέν εἶναι εὐχερὴς ἡ σύνδεσις.
12. Παρατηρεῖται ὡς παράδειγμα μία συνεχὴς ἐν χρόνῳ πραγμαθεία τσιμέντου δι' ἀπ' εὐθείας ἀγοράς ἐκ μιᾶς βιομηχανίας μετὰ δεδομένην τιμὴν ἢ καὶ μετὰ διαμορφώσεις ταύτης. Κατὰ τήν

εξετάσιν τῶν στοιχείων ταύτης ἀνεφέρθη ὅτι αὐτὴ στηρίζεται εἰς γενομένην εἰς τὸ παρελθόν συμφωνίαν τὰ στοιχεῖα τῆς ὁποίας συνιστοῦν τὴν βάσιν τῆς προμηθείας. Ἐκδότη ὅμως περίπτωσις δὲν συνδέεται σαφῶς πάντοτε μὲ τὸ στοιχεῖον τῆς συμφωνίας ταύτης.

Μία ἕτερα προμήθεια μηχανημάτων π.χ. δὲν στηρίζεται λογιστικῶς εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς τεχνικῆς ἐπιλογῆς, καταλληλότητος, ἢ συγκρίσεως μὲ ὁμοειδῆ ἢ τῆς ἀποφάσεως ἀνωτάτου ὄργανου, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς ἀγορᾶς. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα, τὰ συνδέοντα τὴν ἀπόφασιν εἶναι πιθανόν νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰ διοικητικὰ ἢ τὰ τεχνικὰ ἀρχεῖα ἢ εἰς πρακτικὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Ἡ ἀναζητήσις ὅμως τούτων καὶ ἡ σύνδεσις αὐτῶν μὲ τὰ δικαιολογητικὰ τῆς προμηθείας, εἶναι ἔργον ἀπαιτοῦν καὶ χρόνον καὶ εἰδικευμένα πρόσωπα.

13. Ἄνευ συνεπῶς τῆς συνδέσεως πάντων τῶν στοιχείων τούτων εἶναι λίαν δυσχερὲς νὰ προσδιορισθῇ ἂν τὸ στοιχεῖον ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΟΣ ἔχει τηρηθῆ πάντοτε κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν διαχειριστικῶν (ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν) ἐνεργειῶν. Ἡ ἀναφερθεῖσα ἀνωτέρω ἐν τῷ τέλει τῆς παρ. Β παρατήρησις ἰσχύει καὶ διὰ τὸν προκειμένον παράγοντα.

V. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚῆ ΤΑΞΙΣ

14. Ἄνεφέρθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ θέσις τῶν οἰκονομικῶν στοιχείων, κυρίως τοῦ ἐνεργητικοῦ, διεμορφώθη διὰ τῆς Ἐκθέσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς ὑπὸ τὸν Καθηγητὴν κ. Ἀλεξ. Παπαῆν. Αὕτη ἦτο πλαισιωμένη ὑπὸ εἰδικῶν τεχνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ ὀρκωτῶν λογιστῶν καὶ εἰργάσθη ἐπὶ μακρὸν χρόνον διὰ νὰ κατατάξῃ εἰς τὰς ἐνδεδειγμένους θέσεις τὰ οἰκονομικὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ταῦτα ἀπετέλεσαν τὴν ἀφετηρίαν τῶν νέων διαμορφώσεων.

15. Καθ' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος διενεργεῖται ὁ κεκανονισμένος λογιστικὸς ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Σώματος ὀρκωτῶν λογιστῶν. Τὰ στοιχεῖα τοῦ Ἀπολογισμοῦ τῆς χρήσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Ἰσολογισμοῦ, ἢ Ἐκθέσεις τῶν ὀρκωτῶν λογιστῶν καὶ ἡ Ἐκθεση τῶν εἰδικῶν ἐλεγκτῶν καὶ ἡ ἐπὶ τούτων πάντων Ἐκθεση τῆς Διοικήσεως, τίθενται ὑπ' ὄψει τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ἢ ὁποῖα ὡς κυρίαρχον ὄργανον ἀπαλλάσσει τόσον τὸ Διοικητικόν

Συμβούλιον καί τούς έλεγκτάς πάσης εϋθύνης κατά τήν κρινομένην περίοδον.

Τούτο δέ έλαβε χέραν καθ'όλας τάς έντεϋθεν τοϋ 1960 χρήσεις.

16. 'Η Έκθεση των όρκωτων λογιστών καί των ειδικών έλεγκτών αναφέρεται είς τήν λογιστικήν τάξιν κατά κανόνα μή έξεταζουσα οϋτε τόν παράγοντα τής σκοπιμότητος οϋτε (έκτός ειδικών περιπτώσεων) τόν παράγοντα τής κανονικότητος έκτός εάν έκ τινος πράξεως, έλλείπουν οϋσιώδη στοιχεία μή δυνάμενα νά υποστηρίξουν τήν διενέργειαν τής πράξεως.
17. Κατά τήν έννοιαν τής λογιστικής τάξεως είναι πλήρως έπαρκής ή Έκθεση των όρκωτων λογιστών έπικουρουμένη υπό τής Έκθέσεως των ειδικών έλεγκτών, λαμβανομένων υπ'όφει βεβαίως των παρατηρήσεών των επί των τυχόν σημειουμένων έλλειψεών.
18. 'Αλλά καί επί των τελευταίων τούτων ή Γενική Συνέλευσις δικαιούται νά τάς κρίνη κατά τήν άξίαν των καί νά θεωρήσῃ τούτας ώς ήνευ οϋσιώδους σημασίας ή ν'άποφασίσῃ τήν διόρθωσιν των στοιχείων δι'άναγκαίων μεταβολών.
- Απόφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων καί αί προτάσεις των έλεγκτών διά τά έτη 1960 - 1963 παρατίθενται έν άντιγράφῳ.

VI. ΕΙΔΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

19. Κατά τήν διερεύνησιν των λογαριασμών περετηρήθησαν κατά τάς πρό τοϋ 1963 περιόδους άρισμένα έκτακτοι δαπάναι καί λογφ χαρακτήρος καί λόγφ ποσοϋ ώς αί κάτωτέρω :
- α) Χρησιμοποίησις σημαντικοϋ αριθμοϋ δικηγόρων.
 - β) Καταβολή δαπανών διά διαφόρους μελέτας των όποιών ή σκοπιμότης καί ή εκτίμησις εκφεύγει τής κρίσεως τής Έπιτροπής.
 - γ) Άμοιβαι είς αρκετά πρόσωπα μή άνήκοντα είς τό κύριον προσωπικόν τής επιχειρήσεως.
 - δ) Διάφοροι δαπάναι διά φιλοξενίαν Γερμανών εμπειρογνομώνων καί λοιπών προσώπων.
 - ε) Αί έκτός εδρας άμοιβαι τοϋ προσωπικοϋ κρίνονται διογκωμένας.

VII. ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

20. Κατά τάς εξετάσεις των Ίσολογισμών πασών των υπ'όφει

χρήσεων ανακύπτουν αι κάτωθι γενικαί παρατηρήσεις :

- α) 'Από τής συστάσεως τής 'Εταιρίας δέν διενεργήθησαν άποσβέσεις επί τών στοιχείων του παγίου ένεργητικού. Ούτω ή εις τόν 'Ισολογισμόν τής 'Εταιρίας έμφανιζομένη άξία τούτων άναφέρεται εις τήν τιμήν κήσεως άνευ άφαιρέσεως τών ποσοστών άπαξιώσεως λόγω τής χρήσεως ή άλλων δεδομένων τά όποια επιδροϋν επί ταύτης. 'Η ένεργεια αύτη τής 'Εταιρίας όφείλεται εις τάς υπό ταύτης δημιουργουμένης κρατήσεις συμφώνως πρός τό άρθρον 25 παρ. Γ του καταστατικού, ή όποια άντιστοιχεί πρός τό μέγεθος του καταβαλλομένου χρεωλυσίου. 'Η γνώμη ήμών -διατυπουμένη καί εις τήν οικονομικήν έκθεσιν- είναι ή άποσύνδεσις τών δύο τούτων στοιχείων καί ή εμφάνισις έκάστου τών λογαριασμών κατά τήν ιδίαν έκάστου ύπόστασιν.
- β) Τό ένεργητικόν έμφανίζεται ηύξημένον μέ δαπάνας γενικότερα φύσεως, αι όποιαί σόν τῷ χρόνῳ πρέπει νά άποσβεθοϋν.
- γ) Βιδικώτερον διά τήν χρῆσιν 1963 ή έκθεσις τών όρκωτών λογιστών περιλαμβάνει στοιχεῖα άναλυόμενα εις τό Κεφ.Χ τής παρούσης, τά όποια είναι άπαραίτητον νά ληϋθοϋν ύπ' όφει διά τήν διαρρυθμισιν τών λογαριασμών καί τήν ληϋσιν λοιπών μέτρων άναγκαιών τόσον διά τήν γενικήν λειτουργίαν τής έπιχειρήσεως όσον καί διά τήν λογιστικήν τάξιν.

VIII. Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

21. Κατά τά στοιχεῖα τά άναφερθέντα άνωτέρω προκύπτουν τά κατωτέρω συμπεράσματα :

- α) 'Ο έλεγχος τής σκοπιμότητος επί τών διαφόρων ένεργειών τής Διοικήσεως άποτελεῖ άντικείμενον ίδιας φύσεως έρεϋνης.
- β) 'Ο έλεγχος τής κανονικότητος τών ένεργειών επί τών διαχειριστικών κυρίως πράξεων δύνάται νά έρευνηθῆ ή νά κριθῆ ύπό προϋποθέσεις συνδέσεως/ή τεχνικῶν στοιχείων καί μέ τήν συνάρτησιν τής σκοπιμότητος τής ένεργείας (κυρίως διά τά ζητήματα έπειγούσης φύσεως διά τής

έξετάσεως προκυπτούσης τυχόν ζημίας έξ ένδεχομένης καθυστέρησης). Πάντως έκ τής γενικής έποπτείας τών λογαριασμών δέν έμφανίζονται θέματα χαρακτηριστικών παρεκκλίσεων.

γ) 'Ο έλεγχος τής λογιστικής τάξεως καλύπτεται πλήρως ύπό τών έκθέσεων τών όρκωτών λογιστών διά τών όποιων (πλήν τών ένδεχομένων παρατηρήσεων) καλύπτεται ό τομέας ούτος.

22. Παρά τάς άνωτέρω έπιφυλάξεις διά τές περιπτώσεις τών άνωτέρω έδαφίων β και γ ύφίστανται αί άποφάσεις τών Γενικών Συνελεύσεων τών έν όφει περιόδων (ών άποσπάσματα έπισυνέπτονται) διά τών όποιων (παλλάσσεται τό Διοικ. Συμβούλιον τής 'Εταιρίας και οι έλεγκταί πώσης εϋθύνης διά τές διαχειριστικές πράξεις τής κρινομένης περιόδου.

IX. Π Ρ Ο Τ Α Σ Η Σ

23. Κατά τό άνωτέρω έντεθέντα διά τάς ύπό κρίσιν περιόδους δέν ύφίσταται θέμα κανονικότητας ένεργειών. Αύται είναι κεκαλυμμένοι ύπό τών άποφάσεων τών Γενικών Συνελεύσεων. θέμα ύπό εξέτασιν παραμένει ή σκοπιμότης τών ένεργειών. Αύτη δύναται νά κριθή διά τήν διαπίστωσιν ύπάρξεως (και έφ' όσον ύφίσταται) ήθικης εϋθύνης άνακυπτούσης έκ τυχόν έσφαλμένων ένεργειών, ή κακής οικονομικής ή διοικητικής πολιτικής εις τάς έκδηλώσεις τής δραστηριότητας τής 'Εταιρίας.

24. Τούτο δύναται νά διαπιστωθῆ ύπό 'Επιτροπής έξ ειδικών προσώπων (οικονομικών και τεχνικών) ή όποια νά διαπιστώσῃ και νά κρίνῃ αν μία ένεργεια ήτο ή οϋ έπιβεβαλωμένη, μέ πλήρη άνάλυσιν και δικαιολογίαν τών στοιχείων εις τά όποια στηρίζεται ή κριτική αύτη και έν συγκρίσει προς τάς άπόψεις του ένεργήσαντος όργάνου. Φρονούμεν ότι εις τό όργανον τούτο (οϋτω συνιστώμενον) δεόν νά δοθῆ κατ'άρχην πτώσεις χρόνου και πάντα τά στοιχεία και τά τεχνικοοικονομικά δεδομένα επί τών όποιων εκάστη ένεργεια στηρίζεται, διά τήν εξαγωγήν σαφών συμπερασμάτων.

X. ΕΙΔΙΚΑΙ ΠΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΟΥ ΧΡΗΣΕΩΣ 1963

25. 'Εκί τής 'Εκθέσεως του όρκωτου λογιστου τής χρήσεως 1963 σημειοϋνται τά κάτωθι χαρακτηριστικά σημεΐα :

- α) Αί έλεγκτικοί διαδικασίες επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων δέν κατέστη δυνατόν νά είναι συγκριτικοί (κτῆσις ὕπαρξις) (σελ.2 παρ. 4 β).
- β) Ἡ σημειουμένη (σελ.3) λογιστική ἐπίπτωσης δαπανῶν γενικώτερας φύσεως ἐπί μόνου τοῦ λογαριασμοῦ "ἐπίτασις ὀρυχέλου" ἀρχ. 226,Ι ἐκ. πρέπει νά διαρρυθμισθῆ ἐκδιδομένης τῆς ἀπαιτουμένης διοικητικῆς πράξεως.
- γ) Εἶναι ἀναγκαία ἡ ὀργάνωσις πλήρους συστήματος ἐσωτερικοῦ οἰκονομικοῦ ἐλέγχου, ὃ ὁποῖος θά εἶναι εἰς τῶν οὐσιωδῶν συμβούλων τῆς Διοικήσεως εἰς τῆς καθόλου οἰκονομικῆς πράξεις (ὄρα τελικῆς προτάσεως τῶν ὀρκωτῶν λογιστῶν).
- δ) Ἡ παρακολούθησις τῶν στοιχείων τοῦ παγίου ἐνεργητικοῦ ὡς ἀποδεικνύεται (σελ.3-4-5) εἶναι οὐσιωδῆς ἔργον, ὡς πρός τήν παρακολούθησιν τῆς ὑπάρξεως, τῆς κινήσεως, ἀλλά καί τῆς παρουσίας ἀξίας αὐτῶν, ἰδίως διὰ τά ἀναξιούμενα διὰ τῆς χρήσεως ἀντικείμενα.
- ε) Αἱ ἀποσβέσεις εἶναι ἐν ἑλίαν κρίσιμον σημεῖον τό ὁποῖον χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται καί εἰς τήν παρούσαν ἔκθεσιν ἀλλά καί εἰς τήν οἰκονομικήν τοιαύτην. Τό θέμα τοῦτο συνδέεται μέ τῆς προτάσεις τῆς οἰκονομικῆς ἐκθέσεως περί τῆς ἀνάγκης προσαρμογῆς τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῆς Ἑταιρίας προσαρμοζομένης καί εἰς τήν σημερινήν μορφήν τῆς Ἑταιρίας καί τῆς παραδεδομένης γενικῆς ἀρχῆς τῆς ὀρθολογιστικῆς ὀργάνωσεως τῶν ἐπιχειρήσεων.
- στ) Ὁ λογαριασμός "χρεῶσται-τελέται" (σελ.5-13) ἐμφανίζει ἐγκριμεῖς ἀπαιτήσεις κυρίως ἔναντι τῶν ΔΕΗ καί ΕΕΚ, ὀφειλομένης εἰς τῆς γνωστῆς διαφωνίας καί διαφορᾶς ἀπόψεων ἐκτιμήσεως.
- Αἱ διαφοραί αὐταί δέν εἶναι νοητόν νά ἐξακολουθοῦν ὑφιστάμεναι ὡς ἐγκριμέατες ἀπό τόσον χρόνον. Ἡ μέν διαφορά μέ τούς ΕΕΚ εἶναι δυνατόν νά ρυθμισθῆ διὰ Κρατικῆς ἐπεμβάσεως. Ἡ μετά τῆς ΔΕΗ διαφορά (μετά τῆς ὁκόλας τόσον στενωῶς ἡ ΑΙΠΤΟΑ συνδέεται) εἶναι δυνατόν νά ρυθμισθῆ διὰ κοινῆς συμφωνίας ἢ ἐν ἀνάγκῃ διὰ μιᾶς διαιτησίας.

- ζ) Κοστολόγησις εργασιῶν. Κατά τὴν σημειουμένην παρατήρησιν (σελ.9) ὡς πρὸς δαπάνας ἀποκαλύφτως ὑπερκειμένους μεταφερομένης εἰς βῆρος τοῦ κόστους ἐξορύξεως λιγνίτου ἐπομένων χρήσεων, συνάγεται (ὡς καὶ ἐξ ἄλλων περιπτώσεων) ἡ ἀνάγκη τήρησεως πλήρων στατιστικῶν στοιχείων. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀριθμητικῶν στοιχείων κριτικὴ ὀφείλει νὰ εἶναι ἀντικειμενικὴ καὶ ἀκριβὴς διὰ νὰ προσδιορίσῃ ἐπακριβῶς τὰς ἐπιπτώσεις ἐπὶ ἐκάστης τῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἐταιρίας.
- η) Αἱ σημειούμεναι ἐκκρεμότητες (σελ.12) λογαριασμῶν "προκαταβολαὶ μισθοδοσίας"-"χρεῖσται ἐκ χορηγήσεως λιγνιτοπλίνθων" καὶ "ἀναπόδοτοι ἀποδοχαί" πρέπει νὰ ἐκκαθαρισθοῦν, ὡς ἀπὸ πολλοῦ ἐκκρεμοῦσαι. Ἐν συνεχείᾳ (σελ.13) σημειοῦνται ἐκκρεμότητες αἱ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιφέρουν ζημίαν εἰς τὴν Ἐταιρίαν. Πρὸς τοῦτο συνιστᾶται ὅπως αἱ ἀρμόδιαι Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐταιρίας χωρῆσουν συστηματικῶς εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν λογαριασμῶν τούτων προκαλοῦσαι τὰς ἀναγκαίας ἐσωτερικὰς παρεμβάσεις ἢ τὰς ἀποφάσεις ἐτέρων παραγόντων οἱ ὅποιοι ὑπεισέρχονται ὡς ἀρμόδιοι διὰ τὴν ὀριστικὴν ῥύθμισιν.
- θ) Αἱ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν κεφαλαίων (σελ.14-15) εἶναι ἐν τῶν πλεόν ἐνδιαφερόντων καὶ φλεγόντων συγχρόνως, θεμάτων. Τούτου ἀνάπτυξις ἐγένετο διεξοδικῶς εἰς τὴν οἰκονομικὴν Ἐκθέσιν. Εἰς ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ ἡμῶν θεωρεῖ σκόπιμον νὰ ἐπιπροσέσῃ εἰδικὴν πρότασιν ὑπερομένην εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης Ἐκθέσεως.
- ι) Τὸ θέμα τῶν ἀποβέσεων ἐξετάζεται διεξοδικῶς εἰς τὴν οἰκονομικὴν Ἐκθέσιν. Ἡ διαρρυθμίσις τῶν λογαριασμῶν τούτων ἐπιβέλλεται καταστατικῶς. Ὅταν οὗτοι τεθοῦν ὑπὸ τοῦ ἐν ἐφαρμογῇ κανόνας τῶν ἐπιχειρηματικῶν Μονάδων ὑπὸ αὐστηρῶς ἀντικειμενικὴν κρίσιν, τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ θὰ ἐμφανίζουσι τὴν πραγματικὴν θέσιν τούτων ἐν συναρτήσει μὲ μίαν πιθανὴν πρόωρον ἀπόβεσιν οὐδέποτε ὅμως κατὰ διεύρυσιν τοῦ χρόνου.
- ια) Γενικώτερον ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ὀρμητῶν λογιστῶν παρατηρεῖται ὡς ἀναγκαία ἡ παροχὴ ὑπὸ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐταιρίας διευκρινίσεων ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους παρατηρήσεων ὡς μόνως κατεχοῦσης δικαιολογητικὰ στοιχεῖα.

ΧΙ. ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- 26. Ὡς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἔκθεσιν ἐν λεπτομερείᾳ ἐκτίθεται καὶ ὑπὸ τῶν ὀρμητικῶν λογιστῶν διαπιστοῦται, ἡ διαρρυθμισις τοῦ Κεφαλαίου ἐν γένει τῆς Ἑταιρίας εἶναι ἐπιτακτικὴ.
- 27. Τὸ σοβαρὸν μειονέκτημα τοῦτου εἶναι τὸ πολὺ μικρὸν ποσοστὸν τοῦ Ἑταιρικοῦ καὶ τὸ λίαν διογκημένον δανειακὸν κεφάλαιον, ὑψηλότοκον καὶ βραχυκρότησον (ἐν πολλοῖς).
- 28. Ἐτονίσθησαν αἱ δυσχερείαι τῆς ἐπιτυχοῦς ἀναζητήσεως ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου εἰς ἐπένδουσιν εἰς Ἑταιρίαν ἢ ὅποια ἐμφανίζει μίαν ὄχι εὐχάριστον εἰκόνα λογιστικῶς (καὶ κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα) ἐνῶ κατὰ τὴν οὐσίαν τῆς εἶναι μία τῶν ὑγιειντέρων οἰκονομικῶν Μονάδων τῆς χώρας.
- 29. Ἀπαιτεῖται ἡ ἐξάλειψις τῆς εἰκόνης διὰ τῆς λήψεως μέτρων τὰ ὅποια θὰ ἐξαγάγουν τὴν Ἑταιρίαν ἐκ τῆς προσηκροῦς δυσχεροῦς θέσεως διὰ τῶν ἐξυγίαντικῶν μέτρων τὰ ὅποια θὰ ληφθοῦν καὶ διὰ νομοθετικῶν ἀκόμη διατάξεων (καταστατικά διαρρυθμίσεις, σχέσεις μετὰ τῆς ΔΕΗ, ΕΡΓΟΤ.ΑΣΦΤΟΥ κλπ).
- 30. Ἡ ἐπιφυλακτικότης τοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου εἰς ἐπενδύσεις μετοχῶν Ἑταιριῶν εἶναι γνωστὴ ὀφειλομένη ἀφ' ἑνὸς εἰς τὸ ἀβέβαιον τῆς οἰκονομικῆς πορείας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τυραννίαν τῆς πλειοψηφίας τῶν μετόχων ἐπὶ τῆς διασπάρτου μειοψηφίας.
- 31. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἡμῶν λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ ὑποδείξῃ ἐν μέτρον τὸ ὅποιον ὅμως ἔχει τόσον γενικὸν χαρακτῆρα ὥστε νὰ ἀπαιτῆ τὴν υἱοθέτησίν του ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ἀναπτύσσεται ἐν συνεχείᾳ.
- 32. Εἰς ἰδιώτης ὑποκατασκευαστὴς θὰ προσελκυσθῇ ἐάν παρασχεθῇ εἰς αὐτὸν ἐν λογικὸν εἰσόδημα, μία ἀσφάλεια καὶ μία φορολογικὴ ἀκαλλαγὴ.
Ἐχομεν ὡς παράδειγμα τὰ δάνεια τῆς ΔΕΗ, τὰ ὅποια παρέχουν τὰ στοιχεῖα ταῦτα.
- 33. Ἐάν οἱ κανόνες οὗτοι μεταφερθοῦν εἰς τὴν ἀναζητήσιν ΝΕΤΟΧΙΚΟΥ Κεφαλαίου, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ προσήλκουν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου.

...

34. Καθιστώμεν συγκεκριμένην τήν πρότασιν.
"Έκδοσις μετοχῶν μέ τά κάτωθι στοιχεῖα:
- α) Ἡγγυημένον ΜΙΝΙΜΟΝ μέρισματος ἀναλόγου πρὸς τόν τόκον τῶν ὁμολογιακῶν δανείων τῆς σήμερον μέ αὔξησιν τοῦτου εἰς περίπτωσιν διανομῆς κερδῶν ἀποδιδόντων βεηλότερον μέρισμα.
 - β) Ἐγγύησις ῥήτρας Δολλαρίου.
 - γ) Ἀφορολόγητον εἰσόδημα (ὡς εἰς τῆς ὁμολογίας τῶν δανείων τῆς ΔΕΗ) ἐπιρριπτομένου τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τῆς Ἐπιειρήσεως. Διὰ τῶν μετοχικῶν τούτων κεφαλαίων θά ἐπέχθουν διαρρυθμίσεις εἰς τό σήμερον ὑφιστάμενον δανειακόν κεφάλαιον, τό ὅποιον κατ' ἐκτίμησιν συμφέροντος θά διατηρηθῆ ἢ θά ἐξαλειφθῆ.
35. Τό μέγιστον τῶν πλεονεκτημάτων τῆς λύσεως ταύτης εἶναι ἡ ἀπεριόριστος διάρκεια τῆς παραμονῆς του εἰς τήν ἐπιχείρησιν, ἡ ὁποία θ' ἀπαλλαγῆ τοῦ ἄγχους τῆς ἀποδόσεως καί θ' ἀποδύθῃ ἀπερισπαστος εἰς αὐτοῦ εἰς τό κύριον παραγωγικόν ἔργον τῆς πρὸς ἐξυπηρέτησιν καί τοῦ τεταγμένου σκοποῦ ἄλλὰ καί τῶν μετόχων τῆς.

Ἀθήναι, 10 Δεκεμβρίου 1964

Ἡ Ἐπιτροπή

Στ. Κατχλακίτς

